

КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА

СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР

(ИСПИТНИ ТЕРМИН: НОВЕМБАР 2023. ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 2:

**ТРОШКОВНО РАЧУНОВОДСТВО И
УВОД У УПРАВЉАЧКО РАЧУНОВОДСТВО**

I – ТЕСТ ПИТАЊА

1. Нерутински интерни извјештаји:

- a) служе за извјештавање власника, кредитора, државних органа и других заинтересованих лица и организација о финансијској позицији организације и свим активностима које обавља,
- b) за подршку при свакодневном одлучивању,
- c) предмет су професионалног регулисања,
- d) ниједан од понуђених одговора није тачан.

2. Извјештаји рачуноводства трошкова:

- a) служе за извјештавање власника, кредитора, државних органа и других заинтересованих лица и организација о финансијској позицији организације и свим активностима које обавља,
- b) за подршку при свакодневном одлучивању,
- c) предмет су професионалног регулисања,
- d) ниједан од понуђених одговора није тачан.

3. У производне индиректне трошкове не спадају:

- a) трошкови дистрибуције готових производа,
- b) трошкови амортизације производне машине,
- c) трошкови закупа производне хале,
- d) трошкови контроле квалитета готових производа.

4. За појединачну производњу (производњу која се одвија по радном налогу) уобичајена подјела трошкова је на:

- a) диференцијалне трошкове и инкременталне трошкове,
- b) трошкове директног материјала и трошкове конверзије,
- c) заједничке трошкове и одвојиве трошкове,
- d) директне трошкове и индиректне трошкове.

5. Приликом анулирања разлике која се појавила при алокацији индиректних трошкова, не користи се:

- a) приступ прилагођене стопе за алокацију,
- b) инкрементални приступ,

- c) приступ сразмјерног (пропорционалног) распореда,
 - d) приступ корекције трошкова продатих учинака.
- 6. Ако је у неком обрачунском периоду обим производње већи од обима продаје, треба очекивати да је пословни (оперативни) резултат по апсорпционом обрачуну, у односу на обрачун по варијабилним трошковима:**
- a) већи,
 - b) мањи,
 - c) исти,
 - d) приближно исти.
- 7. За утврђивање стопе за алокацију фиксних индиректних трошкова могуће је користити:**
- a) теоријски капацитет,
 - b) практични капацитет,
 - c) нормални капацитет,
 - d) буџетски капацитет.
- 8. Ако је функција трошкова представљена једначином $Y = a + bX$, то би значило да је знаком „а“ представљен:**
- a) варијабилни трошак,
 - b) мјешовити трошак,
 - c) фиксни трошак,
 - d) директни трошак.
- 9. Методе за алокацију трошкова између помоћних и главних мјеста трошкова су:**
- a) директни метод,
 - b) метод пондерисаног просјека,
 - c) метод нето оствариве вриједности,
 - d) метод постепеног распореда (метод корак ниже)
- 10. За обрачун трошкова у куплованој (везаној) производњи користи се:**
- a) метод нето оствариве вриједности,
 - b) метод физичких јединица мјере,
 - c) ФИФО метод,
 - d) метод пондерисаног просјека.
- 11. Уобичајена подјела трошкова у масовној производњи, а за потребе примјене методологије обрачуна, је подјела на:**
- a) директне трошкове и индиректне трошкове,
 - b) варијабилне трошкове и фиксне трошкове,
 - c) трошкове директног материјала и трошкове конверзије,
 - d) заједничке и одвојиве трошкове.

12. Под еквивалентним јединицама треба подразумевати:

- a) условне или претпостављене јединице производње на бази којих се представљају произведене и продате количине,
- b) условне или претпостављене јединице производње на бази којих се представљају продате јединице произведених производа,
- c) условне или претпостављене јединице производње којима се завршена и незавршена производња своди на завршену производњу,
- d) условне или претпостављене јединице производње којима се различити производи истог произвођача свде на исту мјеру.

13. Која тврдња је тачна:

- a) Трошкове и расходе разликујемо у зависности од дјелатности предузећа којег посматрамо.
- b) Сви трошкови су истовремено расходи.
- c) Трошкови се не разликују по основу дјелатности предузећа.
- d) Само поједини трошкови су истовремено и расходи.

14. Главни изазов код примјене апсорпционог система обрачуна трошкова је:

- a) избор бројника
- b) избор деноминатора
- c) обрачун одступања
- d) подцјењивање залиха

15. Ускладиштиве трошкове предузећа која обављају дјелатност трговине су:

- a) трошкови управе и администрације
- b) трошкови продаје
- c) трошкови набавке робе
- d) трошкови директног рада

16. Према маргиналном приступу трошковима:

- a) укупан приход се дијели трошкове производње и бруто добит
- b) укупан приход се дијели на варијабилне трошкове и контрибуцијску маржу
- c) укупан приход се дијели с укупним трошковима
- d) укупни трошкови се дијели с укупним приходима

17. Који од наведених трошкова су ускладиштиви према апсорпционом систему обрачуна:

- a) директни материјал
- b) директни рад
- c) индиректни варијабилни трошкови производње
- d) све наведено под а) до ц)

18. У основне методе обрачуна трошкова спадају:

- a) метода обрачуна трошкова према наруџби
- b) метода обрачуна трошкова процеса привређивања
- c) комбинована метода обрачуна трошкова
- d) све наведено под а) до ц)

19. Код производње без почетних, али са залихама недовршене производње на крају периода, карактеристично је сљедеће:

- a) трошкови обрачуна зависе од процјене довршености недовршених производа
- b) обрачун трошкова се врши кроз пет фаза процесног обрачуна трошкова
- c) директни трошкови се рачунају за све производе (довршене и недовршене), док се трошкови конверзије израчунавају за све довршене производе и све недовршене производе сведене на ниво довршености
- d) завршени и незавршени производи су оптерећени истим трошковима

20. Трошкове незавршене производње на почетку и трошкове текуће производње одвојено евидентира:

- a) метода пондерисаног просјека
- b) ФИФО метода
- c) хибридна метода
- d) ништа од наведеног

21. Шта од наведеног је тачно?

- a) Центри трошкова – руководиоци су одговорни за трошкове и губитак.
- b) Центри прихода – менаџери су одговорни за приходе и добит.
- c) Профитни центри – менаџери су одговорни за приходе и трошкове те инвестиције.
- d) Инвестициони центри – менаџери су одговорни за инвестиције, приходе и трошкове.

22. Ако се од залиха недовршене производње у обиму 400 комада сматра довршеним 45%, онда је еквивалентна јединица:

- a) 160 комада
- b) 180 комада
- c) 200 комада
- d) 220 комада

23. Трошкови који су дио биланса стања до момента реализације када постају расходи у билансу успјеха су:

- a) ускладиштиви трошкови
- b) неускладиштиви трошкови
- c) расходи периода
- d) трансферни трошкови

24. Нађите (заокружите) погрешну тврдњу:

- a) Предузеће – сектор за продају купује материјале и компоненте које прерађују у различите готове производе.
- b) Предузеће – сектор за продају купује и потом продаје робе (материјалне производе) без мијењања њихове основне форме.
- c) Предузеће – сектор услуга, пружа услуге или нематеријалне производе њиховим клијентима – нпр. правне савјете или ревизију.
- d) Предузеће – сектор услуга нема ускладиштивих трошкова.

25. Процесном обрачуну трошкова не припада:

- a) израчунавање еквивалентних јединица за количину производње
- b) распоређивање укупних трошкова производње на трошкове довршене и недовршене производње
- c) израчунавање износа општих трошкова производње за сваки радни налог
- d) утврђивање трошкова производње за еквивалентне јединице

II– ЗАДАЦИ

1. У складу с радним налогом број 3, идентификовани трошкови имају сљедеће вриједности и карактер:

➤ трошкови директног материјала	500.000 н.ј.
➤ трошкови директног рада	400.000 н.ј.
➤ индиректни трошкови производње (30% варијабилни)	800.000 н.ј.
➤ продајни и административни трошкови (40% директни и 20% варијабилни)	600.000 н.ј.

I) Примарни трошкови износе (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) 1.300.000 н.ј.
- b) 1.560.000 н.ј.
- c) 1.200.000 н.ј.
- d) 900.000 н.ј.

Доказ:

II) Трошкови конверзије износе (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) 1.300.000 н.ј.
- b) 1.200.000 н.ј.
- c) 1.400.000 н.ј.
- d) 1.560.000 н.ј.

Доказ:

III) Укупни директни трошкови износе (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) 1.140.000 н.ј.
- b) 900.000 н.ј.
- c) 2.300.000 н.ј.
- d) 1.100.000 н.ј.

Доказ:

IV) Укупни индиректни трошкови износе (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) 1.140.000 н.ј.
- b) 1.100.000 н.ј.
- c) 1.400.000 н.ј.
- d) 1.160.000 н.ј.

Доказ:

V) Укупни производни трошкови износе (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) 1.700.000 н.ј.
- b) 1.140.000 н.ј.
- c) 1.100.000 н.ј.
- d) 1.160.000 н.ј.

Доказ:

VI) Укупни трошковни (расходи) периода износе (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) 800.000 н.ј.
- b) 600.000 н.ј.
- c) 900.000 н.ј.
- d) 1.160.000 н.ј.

Доказ:

VII) Укупни фиксни трошкови износе (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) 1.160.000 н.ј.
- b) 1.040.000 н.ј.
- c) 1.140.000 н.ј.
- d) 1.260.000 н.ј.

Доказ:

VIII) Укупни варијабилни трошкови износе (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) 1.160.000 н.ј.
- b) 1.140.000 н.ј.
- c) 1.100.000 н.ј.
- d) 1.260.000 н.ј.

Доказ:

Задатак број 2.

Предузеће Ревизор послује користећи систем обрачуна по наруџби са двије категорије директних трошкова (директни материјал и директни рад) и збирним индиректним трошковима. Предузеће распоређује индиректне трошкове кориштењем трошкова директног рада. Осигуране су слjedeће информације:

Подаци	Планирано за 2022. годину	Стварни резултати за 2022. годину
Трошкови директног материјала	15.000	14.500
Трошкови директног рада	10.000	9.800
Трошкови индиректних трошкова производње	17.500	18.620

Израчунајте:

- 1. Стварну и планску стопу индиректних трошкова за 2022. годину.** (7 бодова)
- 2. У току марта 2022. године прокњижени трошкови ревизије бр. 16 износе:**
Директни материјал (искориштени) 4.000 КМ
Директни рад 3.000 КМ
Израчунајте трошкове ревизије бр. 16 кориштењем:
а) стварног обрачуна,
б) обрачуна нормалних трошкова. (10 бодова)
- 3. Израчунајте индиректне трошкове мање или веће од стварних по нормалном обрачуна на крају 2022. године. Зашто нема индиректних трошкова мањих или већих од стварних по стварном обрачуна?**
(8 бодова)

